

Міністерство України з питань надзвичайних ситуацій
та у справах захисту населення від наслідків
Чорнобильської катастрофи

НАКАЗ

м. Київ

№ 102
27.07.05

Про затвердження Методичних рекомендацій з питань планування і організації транспортного забезпечення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру та в особливий період

З метою належного транспортного забезпечення здійснення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій,
НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методичні рекомендації з питань планування і організації транспортного забезпечення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного характеру та в особливий період (далі-Методичні рекомендації), що додаються, розроблені відповідно до вимог статті 10 Закону України від 24 червня 2004 року № 1859-IV "Про правові засади цивільного захисту" та пункту 54 Положення про евакуацію населення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2001 року № 1432, щодо методичного забезпечення планування і проведення евакуаційних заходів.

2. Начальникам головних управлінь (управлінь) МНС України в АР Крим, областях, містах Києві та Севастополі:

забезпечити доведення до управлінь з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи в АР Крим, обласних державних адміністрацій, міст Києва та Севастополя Методичних рекомендацій та рекомендувати використовувати їх у подальшій роботі;

до 1 грудня 2005 року привести документи з питань планування і організації транспортного забезпечення евакуаційних заходів відповідно до вимог Методичних рекомендацій, про виконання доповісти директору Департаменту цивільного захисту населення і територій підполковнику внутрішньої служби Биковій О.В.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на першого заступника Міністра Амосову Т.В.

Виконуюча обов'язки Міністра

Т.В. Амосова

000120 *
000120 * 000120 *

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

З ПИТАНЬ ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЇ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ У РАЗІ ЗАГРОЗИ АБО ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТЕХНОГЕННОГО, ПРИРОДНОГО ХАРКТЕРУ ТА В ОСОБЛИВИЙ ПЕРІОД

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Методичні рекомендації з питань планування і організації транспортного забезпечення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру (далі – Методичні рекомендації) визначають завдання транспортного забезпечення евакуаційних заходів, залучення сил і транспортних засобів для вивезення населення з небезпечних районів при загрозі або виникненні надзвичайних ситуацій мирного часу та в особливий період.

2. ЗАВДАННЯ, СИЛИ ТА ЗАСОБИ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

Основними завданнями транспортного забезпечення евакуаційних заходів є:

вивезення населення із зон (районів) небезпечного радіоактивного забруднення навколо АЕС, хімічного ураження, катастрофічного затоплення місцевості, районів можливих бойових дій, масових лісових та торф'яних пожеж, стихійного лиха з тяжкими наслідками;

підтримання в постійній бойовій готовності транспортних сил та засобів, що залучаються до виконання евакуаційних перевезень;

максимальне використання можливостей усіх видів транспорту і транспортних засобів для організації виконання у стислі строки евакуаційних перевезень;

вивезення населення із районів, прилеглих до об'єктів можливого нападу супротивника;

вивезення уражених, поранених з осередків (районів) ураження до лікувальних установ;

підвезення аварійно-рятувальних формувань і підрозділів цивільного захисту до осередків ураження;

підвезення працюючих змін із безпечних районів розміщення до підприємств, які продовжують роботу в небезпечних містах, районах;

забезпечення безперервного управління евакуаційними перевезеннями.

Для виконання завдань транспортного забезпечення залучається у мирний час весь транспорт, що є на відповідній адміністративній території, незалежно від його належності і форм власності, а у воєнний час – той, що не поставляється до Збройних Сил України та не залучається до виконання особливо важливих завдань.

Сили та засоби, що здійснюють транспортне забезпечення евакуаційних заходів:

- залізничні поїзда;
- автомобільні колони;
- морські та річкові судна;
- авіаційні формування;
- дорожні формування;
- станції, порти, пристані, аеродроми, пункти посадки та висадки;
- приватний транспорт (використовується для евакуації сімей його власників).

3. ПЛАНУВАННЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ НАСЕЛЕННЯ (ПРАЦІВНИКІВ) У РАЗІ ВИНИКНЕННЯ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

3.1. Планування транспортного забезпечення евакуаційних заходів включає:

- прийняття рішення щодо транспортного забезпечення евакуаційних заходів;

- розроблення плану транспортного забезпечення евакуаційних заходів у надзвичайних ситуаціях мирного часу та в особливий період;

- організацію матеріально-технічного забезпечення транспортних засобів;
- доведення завдань до виконавців;

- організацію управління.

3.2. Рішення щодо транспортного забезпечення евакуаційних заходів цивільного захисту приймає голова Ради міністрів АР Крим, обласної, районної, міської державної адміністрації, голова органу місцевого самоврядування (далі - начальник цивільного захисту відповідної адміністративно - територіальної одиниці) на основі оцінки обстановки, яка склалася.

У своєму рішенні щодо транспортного забезпечення евакуаційних заходів начальник цивільного захисту відповідної адміністративно-територіальної одиниці визначає:

основні завдання транспортного забезпечення евакуаційних заходів;

- сили та транспортні засоби, що залучаються, їх склад та завдання;

- терміни, маршрути вивезення евакуйованого населення з небезпечних районів, пункти його висадки;

- порядок виконання евакуаційних перевезень;

- матеріально-технічне забезпечення транспортних перевезень;

- організацію управління.

Евакуація населення (працівників) планується і здійснюється всіма видами транспорту.

3.3. Вивезення евакуйованого населення залізничним транспортом забезпечується органами Укрзалізниці Міністерства транспорту та зв'язку.

Для вивезення евакуйованого населення залізничним транспортом використовуються пасажирські вагони та криті вантажні вагони парку, обладнані для перевезення людей, рухомий склад та залізничні під'їзні колії інших відомств.

При плануванні евакуаційних перевезень залізничним транспортом управліннями залізниць розробляються графіки руху евакуаційних поїздів на максимальну пропускну спроможність. З метою ефективного використання транспортних можливостей, управління залізниць визначають максимально можливе збільшення довжини потягів, що призначаються для вивезення евакуйованого населення, встановлюють ущільнені норми посадки у вагони, передбачають використання максимальної кількості станцій, під'їзних колій і місць для посадки та висадки населення.

3.4. Вивезення евакуйованого населення автомобільним транспортом покладається на автотранспортні служби АР Крим, областей, районів, міст та районів у великих містах.

Для вивезення евакуйованого населення планується використання усіх видів транспортних засобів (автобуси, вантажні бортові автомобілі, обладнані для перевезення людей, легкові автомобілі), незалежно від форм власності, у тому числі приватний транспорт, для вивезення власників та їх сімей.

Забезпечення пально-мастильними матеріалами, ремонт приватного транспорту здійснюється нарівні з транспортними засобами інших форм власності, що задіяні для евакуації.

3.5. Усі автомобільні засоби, що залучаються для вивезення евакуйованого населення, формуються у колони. Автомобільні колони формуються на спеціальних пунктах, що створюються на базі автогосподарств, по можливості поблизу збірних евакуаційних пунктів (ЗЕП) або пунктів посадки. Автомобільні колони, як правило, формуються з транспортних засобів, які належать одному підприємству. Кожна колона, по можливості, здійснює вивезення населення по одному маршруту.

Автоколони для перевезення населення (далі - АКН) формуються як правило, у кількості - 20-25 автомобілів.

Автомобільні санітарні колони для перевезення поранених, уражених та хворих (далі - АСК) формуються в основному з 16-20 автомобілів.

Для вивезення населення з міст використовується автомобільний транспорт, який належить міським автопідприємствам і організаціям. При його недостатці за рішенням начальника цивільного захисту області залучається автотранспорт із сільських районів.

Автомобільний транспорт сільських районів, а при необхідності і частина міського транспорту, використовується, в основному, для вивезення населення з пунктів висадки до місць розміщення в безпечних районах (пунктах).

Приймальні евакуаційні пункти організують вивезення прибуваючого евакуйованого населення з пунктів висадки до місць розміщення його в безпечних районах.

3.6. Частина автотранспортних засобів залучається для забезпечення евакуації пішим порядком.

Транспортне забезпечення евакуації пішим порядком включає: перевезення особистих речей евакуйованих, для чого використовуються транспортні засоби об'єктів, установ, підприємств України; підвезення осіб, які відстали, з використанням транспорту з районів позаміської зони.

3.7. Забезпечення евакуації населення водним транспортом покладається на органи Державного департаменту морського і річкового транспорту Мінтрансв'язку.

Для виконання евакуаційних перевезень залучаються транспортні, промислові, допоміжні службові судна та інші плавзасоби незалежно від їх форм власності.

Евакуація робітників, службовців, членів їх сімей, об'єктів господарювання – власників плавзасобів водного транспорту в навігаційний період здійснюється, як правило, водним транспортом. На міжнавігаційний період передбачається дублювання водного транспорту автомобільним та залізничним транспортом.

Катери, яхти, моторні човни, які знаходяться у власному користуванні, використовуються для вивезення членів сімей власників.

3.8. Забезпечення евакуаційних перевезень повітряним транспортом покладається на Державну авіаційну службу Мінтрансв'язку.

Повітряний транспорт використовується переважно для вивезення на великі відстані оперативних груп міністерств і відомств, співробітників дипломатичних представництв та членів їх сімей, спеціалістів, інших громадян у разі виникнення надзвичайних ситуацій, а також населення, яке евакуюється з важкодоступних або у важкодоступні райони.

3.9. На період проведення евакуації планується цілодобова робота міського пасажирського транспорту існуючими маршрутами, на найбільш напружених з них залучаються додаткові транспортні засоби.

Графіки роботи міського пасажирського транспорту розробляються завчасно.

Визначення напруженості маршрутів і виділення транспортних засобів здійснюється своєчасно.

3.10. При порушенні графіків подачі потягів, автоколон, суден начальники цивільного захисту на цих територіях відповідно до пропозицій транспортних органів приймають рішення про маневр транспортними засобами. У таких умовах евакуаційні органи вносять необхідні поправки у черговість прибуття населення на пункти посадки, а також відповідні зміни до плану евакуації населення.

Для вирішення завдань, які можуть виникнути в ході здійснення евакуаційних заходів, визначається та планується резерв автотранспортних

засобів начальника цивільного захисту області, міста, району та визначається порядок його використання.

3.11. Начальники структурних підрозділів з питань цивільного захисту державних адміністрацій та виконавчих органів рад подають заявки до транспортних органів (служб) з видів транспорту, щодо виділення транспортних засобів для вивезення населення з небезпечних районів у разі виникнення надзвичайної ситуації.

У заявці визначаються:

кількість населення, яке підлягає вивезенню з небезпечних районів (пунктів);

місця посадки (висадки) евакуйованого населення (працівників);

строки подачі (час прибуття) транспорту до місць посадки (висадки) евакуйованого населення (працівників);

маршрути евакуації населення;

безпечні райони розміщення евакуйованого населення.

З отриманням заявок (завдань) від структурних підрозділів з питань цивільного захисту цих державних адміністрацій та виконавчих органів рад транспортні органи (служби) розробляють плани евакуаційних перевезень і графіки руху транспортних засобів.

Вихідними даними для планування транспортного забезпечення евакуаційних заходів є:

чисельність населення, яке підлягає вивезенню з небезпечних районів;

чисельність працівників об'єктів, які будуть продовжувати роботу в воєнний час у містах і небезпечних районах у разі виникнення НС, та членів їх сімей;

чисельність співпрацівників органів державного управління та членів їх сімей;

наявність автотранспортних засобів та кількість місць для посадки населення;

рухомий залізничний склад, який залучається для вивезення евакуйованого населення (тепловози, електровози, пасажирські електропоїзди) і вагонний парк (пасажирські вагони, вантажні), кількість місць для посадки населення;

плавзасоби (за видами, класами та типами), кількість місць для посадки населення;

авіазасоби (за типами літаків та вертольотів), кількість місць для посадки населення;

технічна готовність транспортних засобів за видами;

наявність матеріалів, необхідних для переобладнання вантажних транспортних засобів для перевезення евакуйованого населення;

забезпеченість транспортних засобів пально-мастильними матеріалами;

обладнання пунктів посадки-висадки на транспорт;

кількість вихідних автомобільних шляхів;

кількість вихідних залізничних магістралей і число колій на них;

пропускна спроможність автомобільних шляхів з міст і небезпечних районів;

пропускна спроможність залізничних колій;

наявність обхідних залізничних колій і автомобільних доріг у районах міст і великих залізничних вузлів;

наявність і протяжність внутрішніх водних судноплавних та морських шляхів сполучення;

наявність запасних переправ через водні перешкоди та їх обладнання.

3.12. Плани транспортного забезпечення евакуаційних заходів цивільного захисту у надзвичайних ситуаціях складаються з двох розділів:

I. Транспортне забезпечення евакуаційних заходів у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій у мирний час.

II. Транспортне забезпечення евакуаційних заходів в особливий період.

У планах транспортного забезпечення евакуаційних заходів зазначається:

кількість населення (працівників), яке підлягає вивезенню;

кількість поїздів, вагонів та номери поїздів;

кількість, види та марки автомобілів і суден;

час подачі до пунктів (місць) посадки евакуйованого населення;

маршрути руху;

місця висадки евакуйованого населення;

безпечні райони (пункти) розміщення евакуйованого населення;

матеріально-технічне забезпечення евакуаційних перевезень;

організація управління транспортом.

До кожного розділу додається:

карта (схема) можливої обстановки з висновками із оцінки обстановки у разі виникнення надзвичайних ситуацій;

склад сил і засобів транспортного забезпечення;

календарний план приведення сил та засобів транспортного забезпечення у готовність до виконання завдань;

розрахунки транспортного забезпечення: евакуації населення, підвозу працюючих змін до місць роботи і назад у безпечні райони;

схеми управління та зв'язку.

Плани транспортного забезпечення евакуаційних заходів погоджуються з управліннями з питань надзвичайних ситуацій та у справах захисту населення від наслідків Чорнобильської катастрофи (далі - НС) обласних державних адміністрацій, міст Києва і Севастополя та відділами районних державних адміністрацій і затверджуються керівниками відповідних органів управління на транспорті.

Витяги з планів транспортного забезпечення евакуаційних заходів органи управління на транспорті направляють до управлінь з питань НС обласних державних адміністрацій, міст Києва і Севастополя та відділів районних державних адміністрацій і безпосереднім виконавцям евакуаційних перевезень.

Завдання щодо транспортного забезпечення евакуаційних заходів доводяться до виконавців і заявників письмовим розпорядженням та нарядами, в яких указуються: види та обсяг перевезень, кількість формувань та їх склад,

строки подачі транспорту в пункти посадки (висадки) евакуйованого населення, маршрути перевезень та час закінчення перевезень.

Завдання, які доведені усно, пізніше підтверджуються письмовими розпорядженнями.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ ТРАНСПОРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

4.1. Керівництво транспортним забезпеченням на своїх територіях здійснюють: Рада міністрів АР Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації, районні державні адміністрації, органи місцевого самоврядування.

4.2. Організація транспортногo забезпечення евакуаційних заходів покладається на органи управління залізничного, автомобільного, водного та авіаційного транспорту.

4.3. Транспортне забезпечення евакуаційних заходів здійснюється у тісній взаємодії з органами військового командування:

службою військових сполучень - з питань спільного використання автомобільного, залізничного, водного та авіаційного транспорту;

дорожніми службами - з питань використання автомобільних доріг для своєчасного вивезення евакуйованого населення в безпечні райони розміщення.

4.4. На залізницях у надзвичайних ситуаціях для посадки і висадки евакуйованого населення визначається максимальна кількість станцій, платформ і під'їзних доріг, збільшуються норми посадки залежно від відстані перевезень, пори року та інших умов, а також гранично допустима кількість вагонів у поїздах.

4.5. Водний транспорт використовується в навігаційний період, у першу чергу, для вивезення персоналу організацій, установ, підприємств та організацій водного транспорту, а також об'єктів, які розміщені біля портів (пристаней).

Вивезення евакуйованого населення здійснюється пасажирськими, вантажопасажирськими, вантажними та промисловими суднами.

4.6. Авіаційний транспорт, що призначається для вивезення поранених, уражених та хворих оснащується додатковим спеціальним устаткуванням. У надзвичайних ситуаціях мирного часу повітряні судна для вирішення завдань транспортногo забезпечення евакуації населення використовуються за існуючою штатною структурою.

При оперативному використанні авіаційного транспорту в особливий період, його сили і засоби зводяться в спеціальні підрозділи цивільного захисту – ланки, ескадрильї, які здійснюють вивезення населення за замовленнями органів управління (відділів) з питань надзвичайних ситуацій.

Час подачі автомобільного транспорту до пунктів посадки не повинен перевищувати 4-х годин з моменту отримання розпорядження на проведення евакуації населення.

4.7. Для завчасної евакуації населення із небезпечних районів розробляються і визначаються:

на залізничному транспорті – графіки вивезення евакуйованого населення;

на водному транспорті – розрахунки вивезення населення за діючими сезонними розкладами;

на авіаційному транспорті – маршрути польоту, аеропорти посадки (висадки) евакуйованого населення;

на автомобільному транспорті – маршрути руху АКН під час вивезення евакуйованого населення, колон, вихідні пункти, пункти регулювання, приймальні евакуаційні пункти.

Для вивезення евакуйованого населення з 30-кілометрової зони навколо АЕС і районів радіоактивного забруднення залучаються транспортні засоби, які знаходяться на території зони (району) і сусідніх районів та областей. З метою недопущення розповсюдження радіоактивних речовин частина транспортних засобів використовується тільки в межах зони забруднення, а інша частина – для вивезення населення від зовнішньої межі забруднення до безпечних районів розміщення.

Вивезення населення на відстань до 100 км здійснюється, як правило, автомобільним транспортом, а на більшу відстань – залізничним, водним і при необхідності – авіаційним транспортом.

Перевезення працюючих змін підприємств, що продовжують роботу в небезпечних районах міст, до місця роботи і назад у райони розміщення (відпочинку) здійснюється залізничним, автомобільним і водним транспортом. Загальний термін перевезення працюючих змін до місць роботи і назад не повинен перевищувати 4 години будь - яким видом транспорту.

Перевезення працюючих змін залізничним транспортом здійснюється у пасажирських вагонах. Максимальна добова можливість залізниці із забезпечення перевезень працюючих змін у кожному напрямку доводиться до управлінь з питань НС обласних державних адміністрацій, міст Києва і Севастополя та відділів районних державних адміністрацій.

Перевезення працюючих змін автотранспортом від місця розташування до підприємств і назад здійснюється автобусами автопідприємств, які виведені у безпечні райони.

При нестачі автобусів дозволяється використовувати вантажні бортові автомобілі, які обладнуються тентами, сидіннями та іншими додатковими засобами залежно від пори року.

Перевезення працюючих змін водним транспортом здійснюється пасажирськими та вантажопасажирськими суднами.

При перевезенні працюючих змін залізничним і водним транспортом, підвіз їх із пунктів розміщення (позаміської зони) до станцій, пристаней посадки і назад здійснюється автотранспортом сільських районів, а від станцій, пристаней висадки до підприємств і назад – внутрішньоміським транспортом.

Для забезпечення термінових перевезень, які виникли внаслідок зміни обстановки, створюється резерв транспорту. Резерв транспорту розміщується в

місцях, з яких забезпечується швидке висування його для виконання термінових перевезень. Кількість транспортних засобів у резерві може складати 5-10% від потреби рухомого (повітряного, плавучого) складу.

5. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ

Фінансування транспортного забезпечення евакуаційних заходів здійснюється за рахунок державного та місцевих бюджетів, коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності та господарювання.

Витрати, пов'язані з матеріально-технічним забезпеченням автотранспортних підприємств, їх збереженням і обслуговуванням, підтримкою транспортних формувань у готовності до дій та використання їх за призначенням, здійснюються з бюджету центральних і місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і підпорядкування, які залучаються до здійснення заходів цивільного захисту на умовах договору згідно з додатком між замовником і виконавцем перевезень на основі чинних нормативно-правових актів.

Фінансування евакуаційних заходів та їх всебічне забезпечення у надзвичайних ситуаціях здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, республіканського бюджету АР Крим, місцевих бюджетів, а також коштів підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання, інших джерел, передбачених чинним законодавством України (стаття 35 Закону України від 8 червня 2000 року № 1809-III “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”).

6. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ З ПИТАНЬ ЕВАКУАЦІЇ

Закон України від 20 жовтня 1998 року № 194-XIV “Про функціонування єдиної транспортної системи України в особливий період”.

Постанова Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2001 року № 1432 “Про порядок проведення евакуації населення у разі загрози або виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”.

Закон України від 24 березня 1999 року № 1281-XIV “Про Цивільну оборону України”.

Закон України від 16 березня 2000 року № 1550-III “Про правовий режим надзвичайного стану”.

Закон України від 8 червня 2000 року № 1809-III “Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”.

Закон України від 24 червня 2004 року № 1859-IV “Про правові засади цивільного захисту”.